

Yrkesutbildning i framtiden

**Svensk yrkesutbildning i
en globaliserad värld**

Yrkesutbildning i framtiden

- Från yrkesförberedande utbildning till yrkesutbildning
- Statushöjning (det räcker inte med att vara näst bäst)
- Ökad tydlighet vad utbildningen leder till
- Garanti för eleven att få läsa behörighetsgivande kurser
- Ökad tid för karaktärsämnen

Yrkesutbildning i framtiden

- Närmare samarbete mellan skola och arbetsliv
- Nationella råd för yrkesutbildning
- Yrkesexamen
- Lärlingsutbildning inom gy och vux

Yrkesutbildning i framtiden

Yrkeshögskolan

- Proposition 31 oktober 2008
- Införs 1 juli 2009
- Kvalitetshöjning och kvalitetssäkring av utbildningar
- Validering av yrkeskompetens
- Likvärdigare villkor för studerande
- 50 milj 2009
- 100 milj 2010,
- 100 milj 2011

Yrkesutbildning i framtiden

Yrkesvux

- Beredning av regeringsuppdrag till Skolverket pågår
- ca 5000 platser/år
- En möjlighet för elever som gått studieförberedande utbildning.
- 200 milj 2009
- 400 milj 2010
- 600 milj 2011

Yrkesutbildning i framtiden

Yrkeslärarutbildning

- Utredning pågår (Ulf Melin Gd Internationella programkontoret)
- Uppdraget ska belysa följande
 1. Utformning av ett system för bedömning och dokumentation av yrkeskompetens och yrkeserfarenhet
 2. Behörighetskrav för tillträde till utbildningen
 3. Hur branscher och näringslivsorganisationer kan involveras i arbetet

Yrkesutbildningens internationalisering

Varför ser svensk yrkesutbildning ut som den gör i dag?

Vad är det som påverkat utvecklingen av yrkesutbildningen

1. Överenskommelser på svensk arbetsmarknad (Saltsjöbad avtalet mellan SAF och LO 1938). Arbetsmarknadens yrkesråd inrättas
2. Inrättande av KÖY 1944 (Kungliga Överstyrelsen för Yrkesutbildning)
3. Yrkesskolereform 1955 (etablering av yrkesskolor)
4. Beslut om en integrerad gymnasieskola 1968
5. ÖGY försöket 1986b, försöksverksamhet med treåriga yrkesutbildningar

Yrkesutbildningens internationalisering

Utvecklingen av antalet ungdomar i yrkesutbildning

- 1966 genomgår ca: 12 % yrkesutbildning
- I början av 1980-talet valde över 70% yrkesutbildning, endast 6 % av tiden var arbetsplatsförlagd
- I dag genomgår ca 50% av en årskull yrkesutbildning

Yrkesutbildningens internationalisering

Vad skiljer svensk yrkesutbildning från övriga länder ?

1. Ett modulindelad system
2. Sammanhållen gymnasieskola
3. 50% av eleverna går en yrkesutbildning
4. Tillträde till högre utbildning
5. Hög grad av skolförlagd utbildning
6. Yrkesutbildningen är inte en återvändsgränd

Yrkesutbildningens internationalisering

Hur påverkas svensk yrkesutbildning av EU:s gemensamma mål för yrkesutbildning ?

Yrkesutbildningens internationalisering

EU:s mål för utveckling av yrkesutbildningen

- Rom traktatet 1957 är grunden till implementering av en gemensam policy för yrkesutbildning

50 år av samarbete kan sammanfattas i fyra punkter

1. Beslut på EU nivå betraktas som en viktig referens på nationell nivå.
2. EU:s initiativ till arbetsgrupper, institutioner som har erfarenhet av transnationellt arbete har bidragit till en ökning av effektiviteten.
3. Samarbetsklimatet har mellan nyckelaktörer har ökat mot en mer ömsesidig förståelse.
4. Spridningen av innovationer har bidragit till att utveckla kvaliteten i utbildningssystemen.

Yrkesutbildningens internationalisering

ACVET(Advisory Commitee for Vocational Training)

bildas 1963 för att stödja utvecklingen av yrkesutbildningen

- Garanterad utbildning till alla
- Utveckling av mer breda läroplaner
- Öka tillgängligheten och progression
- Stötta geografisk mobilitet och mobilitet mellan yrken
- Ge individer vägledning
- Underlätta utbyte och beprövad erfarenhet

1975 etableras CEDEFOP i Berlin som en institution för att ta fram mer vetenskapligt underlag för politiken inom yrkesutbildningsområdet

Yrkesutbildningens internationalisering

- EU:s handlingsprogram PETRA (1987) inrättas för att ge studerande möjlighet till mobilitet samt att öka samverkan mellan utbildning och företag
- Tre strategier inom EU för att främja mobilitet
 1. Erkännande av kvalifikationer
 2. Jämförande av kvalifikationer inom yrkesutbildningsområdet
 3. Ökad genomsynlighet (av individens kvalifikationer)

Yrkesutbildningens internationalisering

- En ny policy genom Maastrichtfördraget 1992 innebar att yrkesutbildning separerades från övrig utbildning och fick en egen legal bas.
- En rådsresolution 1996 rekommenderade medlemsstaterna att införa ett gemensamt format för betyg/certifikat samt på flera språk än det egna (detta implementerades aldrig p.g.a ländernas ovilja att förändra sina certifikat och betygssystem).
- I slutet av 1990-talet blir utbildning ett centralt inslag i EU:s "European Employment Strategy (EES)" en handlingsplan för mobilitet antogs 2002.

Yrkesutbildningens internationalisering

1999-2001 bildades "The European Forum on Transparency of Vocational Qualification" med målet att öka genomsynligheten i yrkeskvalifikationer och kompetenser i utbildningssystemen

1. Förslag till ett gemensamt tillägg till slutbetyg(Certificate Supplement)
2. Rekommendation till medlemsstaterna att upprätta nationella referenscentra (NRP)
Ett motsvarande forum arbetade 2001-2002 med frågor kring kvalitet och kvalitetsbedömningar.

Yrkesutbildningens internationalisering

Resultatet är olika verktyg för kvalitetsutveckling av Yrkesutbildningen.

- EQF
- ECVET
- ENQA-VET
- EUROPASS
- NRP